

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29, факс: (044) 277-76-30

14 жовтня 2014 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я

№ 44

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2014 року № 828-р «Про деякі заходи щодо сприяння утвердженню доброчесності в судовій системі», яким, зокрема:

- Державній фіскальній службі разом з Міністерством внутрішніх справ, Службою безпеки, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку за участю Генеральної прокуратури України, Національного банку, Ради суддів України доручено провести до 1 грудня 2014 р. перевірку відомостей, зазначених у деклараціях про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру суддів судів загальної юрисдикції за 2013 рік, звернувши особливу увагу на факти невідповідності офіційним доходам майна, що перебуває у власності, в оренді чи на іншому праві користування, їх чи членів їх сімей, та про результати поінформувати Кабінет Міністрів України (пункт 4);

- Міністерству внутрішніх справ за участю Генеральної прокуратури України, Служби безпеки та Ради суддів України доручено провести до 1 грудня 2014 р. перевірку дотримання суддями судів загальної юрисдикції установлених законодавством у сфері запобігання і протидії корупції обмежень, зокрема щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, та про результати поінформувати Кабінет Міністрів України (пункт 5).

З посиланням на виконання зазначеного розпорядження Кабінету Міністрів України до судів України почали надходити запити від органів Міністерства внутрішніх справ України про надання копій декларацій суддів та працівників апарату суду про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2013 рік, а також за інші періоди, які не передбачені зазначеним розпорядженням.

Питання протидії корупційним проявам у нашій державі на сьогодні є надзвичайно актуальними. Зокрема, наявність корупції у судовій владі, є

підставою для запропонованих заходів щодо очищення влади, які суддівська спільнота підтримує.

Однак, запобігання та протидія корупції у правовій державі, якою згідно статті 1 Конституції України є наша держава, має відбуватися у спосіб, що передбачений Конституцією та законами України.

Відповідно до статей 6, 19 Конституції України державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до частини першої статті 113 Конституції України Кабінет Міністрів України є вищим органом у системі органів виконавчої влади.

Основні засади запобігання і протидії корупції в публічній і приватній сферах суспільних відносин станом на 3 вересня 2014 року, коли було прийнято вищезазначене розпорядження, визначав і на теперішній час ще визначає Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції».

Відповідно до статті 27 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» органи державної влади, зокрема Кабінет Міністрів України, здійснює контроль у сфері запобігання та протидії корупції у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією і законами України.

Статтею 3 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» до основних принципів запобігання і протидії корупції віднесено, зокрема, верховенство права, законність.

Здійснення фінансового контролю щодо запобігання та протидії корупції регламентовано статтею 12 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції», згідно якої, зокрема, декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру суддів Конституційного Суду України, Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів України підлягають оприлюдненню та всі декларації суддів з метою забезпечення відкритості та прозорості їх діяльності підлягають перевірці.

Уповноваженими підрозділами проводяться:

- 1) перевірка фактів своєчасності подання декларацій;
- 2) перевірка декларацій на наявність конфлікту інтересів;
- 3) логічний та арифметичний контроль декларацій.

На час прийняття розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2014 року № 828-р проведення будь-яких інших перевірок декларацій суддів судів загальної юрисдикції, зокрема, як запропоновано Кабінетом Міністрів України, на факт невідповідності офіційним доходам майна, що перебуває у власності, в оренді чи на іншому праві користування, суддів чи членів їх сімей, Законом передбачено не було.

Отже, положення розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2014 року № 828-р щодо проведення перевірки відомостей, зазначених у деклараціях про майно не відповідають нормам Закону України

«Про засади запобігання і протидії корупції», порушують конституційний принцип розподілу влади.

Слід також зазначити, що відповідно до пунктів 17, 24 частини 1 статті 11 Закону України «Про міліцію» міліції для виконання покладених на неї обов'язків надається право одержувати відомості лише необхідні у справах про злочини, що знаходяться у провадженні міліції, а також проводити перевірки по фактах порушення законодавства, контроль за додержанням якого віднесено до компетенції міліції, передбаченої статтею 2 зазначеного Закону.

Статтею 25 Закону України «Про Службу безпеки України» встановлено, що Службі безпеки України, її органам і співробітникам для виконання покладених на них обов'язків надається право, зокрема, одержувати на письмовий запит дані і відомості, необхідні для забезпечення державної безпеки України.

Статтею 6 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» визначені підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності, при відсутності яких забороняється приймати рішення про проведення оперативно-розшукових заходів.

Повноваження прокурора визначені статтями 20, 21 Закону України «Про прокуратуру».

Крім того, відповідно до ст. 127 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Рада суддів України розробляє та організовує виконання заходів щодо забезпечення незалежності судів і суддів, поліпшення стану організаційного забезпечення діяльності судів; розглядає питання правового захисту суддів, соціального захисту суддів та їхніх сімей, приймає відповідні рішення з цих питань та не відноситься до органів, на яких законом покладено функції перевірки майнового стану суддів.

Контроль за дотриманням вимог законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів у діяльності суддів, який передбачений пунктом 6¹ частини п'ятої статті 127 зазначеного Закону, не передбачає здійснення Радою суддів України перевірки декларацій на наявність конфлікту інтересів в розумінні статті 12 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції».

Враховуючи викладене, пункти 4, 5 розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2014 року №828-р не відповідають також визначеним законом функціям державних органів, зазначених в розпорядженні.

Слід зазначити, що 16 вересня 2014 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про очищення влади», який визначає правові та організаційні засади проведення очищення влади (люстрації) для захисту та утвердження демократичних цінностей, верховенства права та прав людини в Україні. Дія зазначеного закону розповсюджується в тому числі і на професійних суддів. Цим законом врегульовано питання і щодо проведення перевірки достовірності відомостей щодо наявності майна (майнових прав) та

відповідність вартості майна (майнових прав), вказаного (вказаних) у декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, поданій особою за минулий рік за формою, що встановлена Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції», набутого (набутих) за час перебування, зокрема, і на посаді судді, доходам, отриманим із законних джерел.

Також, Верховною Радою України 8 квітня 2014 року з метою підвищення авторитету судової влади України та довіри громадян до судової гілки влади, відновлення законності і справедливості прийнятий Закон України «Про відновлення довіри до судової влади України».

Саме на виконання цих законів та за визначеною ними процедурою мають здійснюватися перевірки відомостей зазначених в деклараціях.

Враховуючи зазначене, відповідно до статей 113, 127 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та Положення про Раду суддів України, затвердженого рішенням X позачергового з'їзду суддів України 16 вересня 2010 року із наступними змінами, Рада суддів України

в и р і ш и л а :

1. Визнати такими, що суперечать Конституції України та законам України пункти 4, 5 розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2014 року №828-р «Про деякі заходи щодо сприяння утвердженню доброчесності в судовій системі».

2. Звернутися до Кабінету Міністрів України щодо скасування пунктів 4, 5 розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2014 року №828-р «Про деякі заходи щодо сприяння утвердженню доброчесності в судовій системі».

3. Звернути увагу голів судів загальної юрисдикції на дотримання вимог Законів України «Про засади запобігання і протидії корупції», «Про міліцію», «Про прокуратуру», «Про службу безпеки України», «Про оперативно-розшукову діяльність» при надходженні запитів на виконання пунктів 4, 5 розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2014 року №828-р «Про деякі заходи щодо сприяння утвердженню доброчесності в судовій системі» щодо надання декларацій суддів про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2013 рік.

**Голова
Ради суддів України**

В. М. Сімоненко